

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Kossuth Lajos-
utca 37. szám Ide intéendő
a lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Felelős szerkesztő: Dr. TERHES SÁMUEL.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Deák Ferenc-utca
8 sz. a. a könyvkereskedésben
— Ide intéendő a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszo-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor tér-
fogata 12 fillér.
Többszöri hirdetésnél árked-
vezmény.

Nyilttér:

Egy sor 40 fillér

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

Aprópénzre váltott paedagogia.

IV

A helyesen felfogott tanítás nem pusztán ismeretek közlésére terjed ki, hanem ki kell terjednie a növendék egész lelki életére, meg kell figyelnie annak minden változatait és a lehetőség határain belül irányító befolyást kell gyakorolnia a növendék minden hajlamára.

A hajlamokat nem kell elfojtani, hanem irányítani, mert ha az elfojtás elegendő volna a jó nevelésre, akkor a legdurvább bakakáplár volna a nevelők mintaképe.

Terrorizmussal, elrettentéssel nem lehet mélyreható, átalakító eredményeket elérni. Ez ugyan a nevelőre nézve kényelmesebb dolog, a melyhez időkimélés szempontjából kivételesen akkor folyamodhatik, ha határozottan vásott szemtelenséggel van dolga, a melyen a jó szó már nem fog. De állandóan ezt az eljárást alkalmazni, ellenkeznek a nevelés céljával, a mely a növendéket öntudatos tevékenységre igyekszik bírni és hogy a jót önmagáért, ne csak a hasznáért művelje.

Mennyire fontos elv ez, kivált napjainkban!

Hiszen alig van már fiatal ember a világon, a kinek a lelke e tekintetben meg ne öregedett volna.

A kenyér utáni örült hajsza, a minél több élvezetre való törekvés kiölt az emberiségből minden idealizmust, úgy, hogy az maholnap a fiatalságban is alig lesz feltalálható.

A mai serdült fiatal emberek nagy része már nem hisz többé az igazság létezésében, már nagyon jókor tudja, hogy protekcióval, kunyorálással többre lehet jutni, mint tisztességes munkával s azért nagyon korán a könnyebb végét igyekszik fogni a dolognak.

Ez, uraim, a társadalom bűne a mi bűnünk!

Tessék a társadalomnak magába szállani és ezt a bűnt szűkebb korlátok köze szorítani, mert e mögött ott leskelődik a háttérben a romlott társadalmat felforgatással fenyegető igazságszolgáltatás, a mi, ha egyszer hatalomra jut, nem ismer fölébbzést!

Segítsen ebben a család az iskolának, ne

engedje az ifjúságból kiöletni a nagyratörő idealizmust. Legyen az ember legalább fiatal korában ifjú, mert mi lesz belőle aztán, ha igazán megöregszik.

Terrorizmussal, hatalmi szóval csak képmutatókat lehet nevelni; csak az öntudatos belátás nyomán támadhatnak jellemes emberek, a kikre nagy szükség van most a világon.

Ilyeneket nevelni, ez volna a mi tanításunk célja. Ezért nevezzük a helyesen felfogott tanítást nevelő oktatásnak.

Igen, mi nemesak tanítunk, de nevelni is akarunk. Nevelni pedig elsősorban tanításunk mentén, annak keretében. Ugy rendezzük be a tárgyat, hogy annak nevelő hatása minden egyes mozzanatnál kidomborodjék és megtegye a kellő hatást az ifju lelkére.

Az otthoni nevelésbe nem avatkozunk. Azt meghagyjuk a családnak és joggal megkivánjuk tőle, hogy igyekezzék otthon folytatni, a mit az iskolában megkezdettünk.

Jellemekre, karakterekre van szükség első sorban nálunk, a kik igazán úgy állunk a költő hasonlatként, mint „nepek óceánján hullámtól vert sziget.“

Csak az erős jellem állhat meg szilárdul az élet ezerféle küzdelmei között, csak az erős jellem képes arra a kitartó munkára, a melyet hivatásunk szerint be kell töltenünk.

Mit ér a legtényesebb tehetség is, ha rövid pályafutás után mint a meteorfény elvillan és eltűnik a csillagok közül? Mit ér magának és mit használ a közjónak?

Ezt az öntudatot: a közjóért való munka öntudatát kell a jó nevelő oktatásnak minden alkalommal belécsépegtetni az ifju jellemébe, ezért kell minden alkalmat megragadnia, a hol ez fölébreszthető; ez adja meg a vázát, a lényegét a jellemnek, a többi már könnyebb, inkább csak esiszolás, faragás dolga.

Ha ezt sikerül fölkelteni és ébrentartani, akkor a nevelés körülbelül elérte célját, magasabb erkölcsi alapra helyezi az egyént. Ha ez nem sikerül, akkor a nevelés céltévesztett s ha életrevaló embereket produkál is, azok élelmes-

sége csak a pókok és herék élelmessége lesz, a kik mások vérén, mások munkáján élőködnek s a közjóért semmit sem tesznek, semmit sem áldoznak.

Minden tudomány erre a célra irányítható, hogy a jellemet fejlessze, de némely tudomány kiválóan alkalmas erre, ha jól tanítják.

A legszebben kiaknázható példákat kétségkivül a történelem és a vallás szolgáltatja. Ebben is a világtörténelem és a vallás legnagyobb alakja Krisztus a ki a közjóért való életnek és önfeláldozó halálnak olyan példáját nyújtja, a mihez hasonlót nem találunk sehol, a mi tiszta, egyszerű, átlátszó, mint a kristály és minden idők felfogása előtt állandó fénynyel ragyog.

Ilyen alapokra kell a jellem nevelését fektetni s akkor majd támadnak olyan emberek, a kik munkájukkal saját javuk mellett a közjót is szolgálják, a kik nem restellenek éveken át fáradni a nemzet, a haza közjavan, akárminő hivatásba juttatta őket sorsuk, a kikkel nem éppen az én lesz a legeslegelső személy, — a kik nem félnek nézeteiknek kifejezést adni, a kik nem kúsznak minduntalan pártfogásért a hatalmasok lábaihoz, de a kik megvédik, ha kell, a hatalmasokat is, a kikben józan mérséklet csillapítja a lelkesedés rajongását s a kik öntudatos munkájuk árán akarnak boldogulni.

Ilyenekre volna a magyarnak szüksége, mert nagyképesség, képmutatás, szolgálalkúság sokkal több van a kellenél.

De hogy ezek kiveszszenek s a valódi jellem kiképződhessék, igen szükséges, hogy a család is támogassa otthon az iskola buzgó munkáit. Pedig hányszor rontják le otthon ellenkező példák, sőt utmutatások azt, a mit az iskola a jellemnevelés terén épít!

Igaz, hogy az iskola is sokszor hibát követ el azért, ha a sunyi meghunyászkodást alázatos tisztelet gyanánt jutalmazza és a jogos önértéket félreértve, azt mint tiszteletlenséget bünteti. Pedig az önértékes növendékben gyakran több igazi tisztelet lakozik, mint abban, a ki szemben ravasul meghúzza magát.

Ezeket mind figyelembe kell venni a jellem

Ányai tény, hogy minden elsején utalványt kap a postán, a melyen azonban soha sincsen tiz krajczárosnál nagyobb értékjegy.

Külsője: a normalisnál valamivel magasabb.

Az, a mit általában szép fiúnak szoktak nevezni. Arcvonásai szabályosak, hosszú fekete bajusza legyező formán van fésülve; a haját oldalt választja és a szakállát egészen leborotváltatja. Az arczifejezése nagyon kellemes volna, de van benne bizonyos kemény, engesztelhetetlen, némelyeknek a nézete szerint arrogáns vonás, mely arra van hivatva, hogy elárulja a chevalier, sans peur et sans reproche-et.

Bizonyos légére eleganciával öltözködik, de a világért sem gigerli. Kedveli a masszív, férfias tárgyakat s épp ezért gondosan ápolat kezein csak egyetlen hatalmas pecsétnyomó gyűrűt hord és pedig a balkeze kis ujján. — Egész megjelenése hideg, elegáns és imponáló. Az óraláncán különböző zszusuk vannak, a melyek mindegyike egy-egy értékes emlék, egy gomb, melyről a golyó visszapatant, egy kiszakított csontszilánk, egy aranyba foglalt keret nélküli kristály üveget hord.

Állapota: természetesen nőten. Huszonhat, harmincz éves. — Fogai épek; — testén egynéhány kisebb-nagyobb varrott seb van.

Életmódja, szokásai tipikus sajátosságai: Délelőtti rendesen a hivatalban tölti, a hová mindig későn érkezik, a kényelmességben látva a tiszteletbeli állás legigazabb kritériumát.

Igen előkelően él. Késő délután ebédel s a budapesti species rendesen a legelőkelőbb hotelokban. Tagja — hol van — klubnak vagy kaszinónak. Az estét ott tölti és mindig kártyázik, még pedig mesés szerencsével, ugyancsak az ondit azt tartja, hogy ebből fedezi uri passzióinak költségét. A kártyában zseni.

A klub tagjai vallás- és korkülönbség nélkül élvezettel hagyják magokat kifosztani és ha eloyeri a pénzüket, sóhajta mondják: „Ah milyen elegánsan játszik ez

TÁRCZA.

Hulló levelekből.

Voltam én is boldog egykor, régen,
Tündöklött az égen csillagom;
A gondtalan vidámság ölében
Ajkad esőjka égett ajkamon.
Szőke fürtös szelid lányka voltál,
Ártatlanság volt a te szíved;
A lelkem is reszkedt az örömtől,
Ha a porba irhatám neved.

A gyermekből merengő ifju lett,
Felébredtek édes vágyaim;
Arczod édes bűvös képe mellett
Álmodám a legszebb álmaim.
Öntudatlan dal fakadt szivemben
S szebb világba vitt a képzelet.
De ott is csak édes arczod láttam
S dicsőítve dalolám neved.

Es midőn mint egy hervadt virágot
Eldobttál te könnyelmű leány,
Unva azt az édes boldogságot
Melyért szivem, lelkem áldozám,
Én akkor sem átkoztalak téged,
Bár nyugalmam eltűnt te veled, —
Imáimban rád áldást könyörgve
Említém még akkor is neved.

Hogy feledjem ezt a kínzó életet
Órvény közé vetém magamat.
Gyöngyöző bor, dal és zene mellett
Temetém el boldogságomat.
De a szilaj mámor közepett is
Egy hang sebzé folyton szivemet;

Hasztalan volt vágyam, hogy feledjek —
Nem tudtam feledni a neved.

Most, hogy egem felbökkel borítva,
Sajkám a haborgó tengeren,
A hullámok szirt közé szorítva
Játszanak vele, mint te velem, —
Halvány sugár sem dereng az éjbe,
... Sajkám sülyed, — az ár eltemet...
Ajakamon egy sóhaj lebeg csak,
Egy sóhaj, egy szó — a te neved.

Heinrich János.

A krakéler.

— Jellemrajz. —

Elnevezése a természetrajzban: Krakéler extra ordinarius.

Neve a társadalomban — tegyük fel: *Hortovay Barnabás*. Ennek a névnek bemutatásakor és egyéb kedvező alkalomkor bámulni való tökéletességgel képes arcának bizonyos megdöbbenő nuncot közölsönözni.

A vizitkártyája, a mely a legfinomabb elefántcsontpapírból készült, félvinyi nagyságu és a legutolsó divat szerinti betűkkel van nyomva vagy litografálva, bal sarkán hatalmas cimzer, melynek paizsában ott látható az egyik őse, a mint kivont, vértől csepegő szabályára tűzve magasra emeli — vitéz tusában megölt ellenfelének a törzstől elválasztott fejét.

Nagyon büszke a nevére és ha nagyon jó hangulatban van, — Árpádig viszi fel családját.

Foglalkozása: tiszteletbeli segédfogalmazó, törvény széki, árvaszéki jegyző stb. Arról a határozottságról, a melylyel a terméséről, buzájáról, lovairól és béreseiről beszél mindenkinek, azt kell föltennie, hogy földbirtokos, de e tárgyban direkt nyilatkozatot tőle még senki sem hallott.

nevelésénél s az iskola és a társadalom egyaránt örülhet rajta, ha ez a nagy és fontos mű minél több ifjú lélek nevelésén sikerül. — hz —

Nőegyesületi közgyűlés.

(Folytatás és vége.)

Ezek közül az év vége felé elhalt 1 fiu. Egy másik fiutól pedig — az apja megnöhsülve — a segélyt természetesen meg kellett vonnunk

A 12 árva fiu gondozására fordítottunk	510.— k.-t
A 12 „leány „ „ „	447.40 „
A 14 „elaggott nő „ „	516.— „
A 38 állandóan segélyezettre tehát össz.	1473.40 „

költöttünk el. Ezekben felül a Nagy János-féle alap 4 drb. népbanki részvénynek osztalékát 36 koronát Keresik Pálnak; ugyanezen alap másik 4 drb. népb. részvénynek 36 korona osztalékát Maklary Papp Istvánnak adtuk ki. Pillanatnyi segélyként 4 elaggott nő között kiosztottunk 31 koronát.

Az árvák ellátására és segélyezésére tehát összesen kiadtunk volt 1576 korona 40 fillért.

A magát megnevezni nem akaró nemes emberbarát által az elnökség kezébe juttatott 200 koronából pillanatnyi segélyként 7 szerencsétlen elaggott egyén és 1 inséggel és betegséggel küzdő család között kiosztottunk 135 koronát.

A felmaradt 65 koronát pedig az adományozó intenciói szerint a szükséghez képest hasonló célra fogjuk fordítani s addig is külön összegként kezeljük azt.

A polgári leányiskola céljaira 200 koronát adományoztunk.

A *szegény gyermek konyhára* az öv. Liszkay Józsefné férj Lengyel Pálné által létesített népkonyha-alap 1903. évi 15 korona 20 fillér kamatjának kiegészítéseként 34 korona 80 fillért utalványoztunk pénztárunkból.

Közel 2000 koronára rug tehát az az összeg, melyet a múlt évben jótékonycélokra kiadhattunk.

E mellett egyesületünk törzsvagyona ma már 45708 korona 76 fillérre rugott, vagyis az előbbi évhez képest 628 korona 62 fillér emelkedést mutat.

E vagyoni emelkedést egyesületünk nemesszívű tagjainak áldozatkészsége mellett jórészt érdeklődő nagy közönségünknek is köszönhetjük, a mely a kedvezőtlen közgazdasági viszonyok s az ellenséges természeti körülmények mellett mégis készségesen támogatott kisebb-nagyobb adományokkal.

Igy a karácsonykor kibocsájtott gyűjtőveinken összesen gyűlt be 244 kor. 02 fill. Ez összegből felruházásra kiadtunk 162 korona 04 fillért. A felmaradó 81 korona 98 fillért pedig 23 árva gyermek között egyenlően felosztva takarékpénztári könyveikébe tőkésítettük alapszabályaink értelmében.

E karácsonyi felruházás részletezve ez volt: 12 fiu kapott 14 drb. viselt és 44 kor. 18 fill. értékű új ruhát. 11 leány kapott 38 drb. viselt és 51 kor. 38 fill. értékű új ruhát, 13 elaggott nő 63 kor. 48 fill. értékű új ruhát. A 36 pártfogolt 52 drb. viselt és 162 kor. 04 fill. értékű új ruhát kapott. S itt külön kell kiemelnünk, m. t. közgyűlés, hogy a mi nemes, nagy elnökünk *Samarjay* Jánosné, a mi lelkes vezérünk, mint minden évben, ugy most is külön 8 fiut és 8 leányt, tehát összesen 16 iskolás gyermeket ruházott fel ismét teljesen és hogy a szép karácsonyfát *Knöpfler* Károly kokovai nagybirtokostól kaptuk ezuttal is, mint már évek óta állandóan.

Hálával és elismeréssel hajtjuk meg lobogónkat előttük s valamennyiük előtt, kik a karácsonyára bármily csekély összegge: adakoztak!

Hálás elismerésünk tonja körül azokat is, a kik szeretett elnökünk körül csoportosulva, az ő jó példáján fellelkészülve, meleg ruháskával, süteménnyel, gyümölcs-csel lepték meg kicsiny pártfogoltjainkat, a múlt évi december hó 20-án felállított szeretettük alatt — azt hirdetőn az által is, hogy a szeretet vallása és gyakorlása a legszebb, a legjobb vallás e világon.

Erre buzdított, erre intett különben mindnyájunkat szívhez szóló apostoli szép imájában nagytiszt. *Czinke* István ev. ref. lelkész ur is, kinek szives megjelenéseért

a Barnabás! Tekintélye rendkívüli és ez megkönnyíti számára a nyerést a kártyában is.

Különösen lovagias ügyekben elsőrendű szaktekin-télynek tartják.

Ő maga csak igen ritkán verekszik és ebben az egyben különbözik fajkonától a *krakéler vulgáristól*. — De ha mégis megteszi, mindig tud az afférnek bizonyos regényes misztikus színt kölcsönözni.

Asszony okvetlenül van a dologban, a feltételek pedig sulyosak. Inkább pisztolyra áll ki, mert nem tartja lovagiasnak, ha ő kardra verekszik, míg a pisztolynál „mindkét félnek vannak esélyei”

Ha megsebesül, okvetlenül tud egy olyan plauzibilis indokot, melynek folytán az ő sérthetlenségének híre mit se csorbuljon, míg ha ellenfele buzsa a röviddebet, az arczáról látszik az a biztos meggyőződés, hogy ez nem történhetett másképp.

Lovagias ügyekben kedvteléssel szekundál és viszont a legkeresettebb párbajsegéd. Mások ügyeit igen könnyen veszi és mint szekundás az, a mit „nagyon snajdignak” szoktak nevezni. — A fele párbajköltéségei kolozsálisak, de mindenki boldog, ha az összeget egy lekő elező mosoly kíséretében átadhatja neki. Sokkal korrektebbnek tartják és sokkal jobban félnek tőle, semhogy pár száz forint adósságra emlékeztetnék.

Legfőbb ambíciója: Becsületbirósági elnökké lenni. **Szerepe a természet háztartásában, haszna, kára, rendeltetése:** Diszlet a társadalom parkettjén; az emberi kicsiség prototipusa az emberi nagyság allűrjeivel.

El az ostobáktól és hülyékből, hogy az okosak tart-sanak tőle. Az új század egyik ferdesége, kívül csillogó, belül üres. Szükséges rosz arra, hogy tudjuk, milyenek — ne legyünk.

Létjogosultságát az adja meg, a mi bűnét: ha hoz-zányulnak, szur.

Családi viszonyai: Apja: a hiuság; anyja: kor-látlanság; fajtája pedig — örökkévaló.

és karácsonyfa-füncpélyünk ábitatának emeléséért ezuttal is őszinte szívvel mondunk hálás köszönetet

Es most m. t. Közgyűlés, mint 1903/4. évi belső-munkásságunk képenek vázolásánál a legszebb mozzanat-hoz, a megindításában, lefolyásában és eredményében, jótékony hatásaiban is legkiemelkedőbb emberbaráti munkákról való beszámolóhoz értünk.

Ertjük az 1903. december 9 én megnyitott s a 4 hónapon át 46 tanyai és Rimaszombat vidéki szegény iskolaköteles gyermekeknek meleg ételt és meleg nap-közi otthont nyújtó „*Szegény-gyermek konyhá*.”

E nemes eszmét *Druisner* György kir. tanfelügyelő vetette felszínre. Az állami elemi iskola gondnoksága szeretettel felkarolta és kivitelére a jótékony nő egyesületet kérte fel. S itt a mi bátor, minden jóért, nemesért lelkesedő elnökünk *Samarjay* Jánosné kezében a legjobb helyen e világon a város, az elemi iskolai tantestület és jótékony adományozók támogatásával e szép eszme biztos hajlékra talált Tisztikarunk és választmányunk közremű-ködése mellett az ige testté lön!

Az intézmény szervezését, fáradságos vezetését lelkes elnökünk mellett öv. dr. *Marikovszky* Istvánné, a mi páratlan tevékenységű igazgatónk teljesítette.

Választmányunk előtt április havában a gyermek-konyha bezárása után ugyanő számolt be róla egy olyan jelentésben, mely ugy gazdag belső tartalma, mint formai tökéletessége miatt egyaránt méltó arra, hogy azt a m. t. közgyűlés előtt egész terjedelmében felolvassuk. (Lásd a „*Gömör-Kishont*“ 1904 április 28-án megjelent 17. számában)

Ime m. t. közgyűlés, a felolvasott szép jelentésből világosan kitűnik az az örvendetes tény, hogy a múlt év folyamán létesített új jótékonyági intézményünk erkölcsi-leg és anyagilag is kiállotta a tűzpróbát, hogy a napközi otthon eszméje a nagy közönség előtt is rokonszenves és végül, hogy a jótékonyágnak ezen új ösvényéről, a melyre a múlt télen átléptünk, letérnünk többé nem szabad!

Annál kevésbé sem, mert hiszen az egész intézmény ugyszólván a mi elnökünk egy maga létesítette s a mi igazgatónk négy hónapon át egy maga ápolta, gon-doztta, vezette!

Mi többiek ugyszólván csak segédkeztünk s az ő munkájuk eredményében gyönyörködtünk.

S a mit mi láttunk, a mit mi éreztünk — elismerésünk érte figyelmes kir. tanfelügyelőnknek! — meglát-ták és átértékelték azt felsőbb helyen is.

Az a köszönet, az az elismerés, melylyel hazai köz-oktatásunk legfőbb vezetője a kultuszminiszter ő nagy-méltósága tüntette ki az ő buzgó fáradozásait, kell, hogy jólesőleg, buzdítólag hasson mindannyiunkra. Ki-tüntetés érte abban egész egyesületünket is.

Múlt évi egész működésünkre tehát megnyugvással tekinthetünk vissza.

Egyesületünknek fentebb vázolt ugy külső, mint belső munkásságában, erkölcsi és anyagi javakban való megizmosodásában a fejlődést, az erősbödést eltagadnunk nem lehet.

S munkánk nem is volt oly nehéz.

Mert a mely egyesületnek az élén egy *Samarjay* Jánosné elnök, *Molnár* Józsefné alelnök és egy *Marikovszky* Istvánné igazgató állanak; s a mely egyesületnek olyan tapasztalt titkára van, mint az ősz *Baksay* István kir. tanácsos s olyan buzgó pénztárosa mint *Eperjesy* Józset, ott a választmányi tagok munkája könnyű, kivált, ha az oly egyszerűtettel és buzgalommal folyik, mint azt jótékony egyesületünkben az elmúlt egész év folyamán örvendő szívvel tapasztaltuk nemcsak az új választmány, hanem összes nemesszívű tagjaink részéről is!

Mindannyian ismerjük és átértékeltük egyesületünknek nagy és nemes czéljait, legjobb akarataink és képessé-günk szerint törekedtünk és törekszünk azok megvaló-sítása felé.

Érhet gáncs, érhet váratlan és meg nem érdemelt támadás: a gyermekmentés érdekében, a jótékonyág gyakorlásában a haza és a társadalom szebb jövője felé vezető és szent meggyőződésből legjobbnak választott utunkról minket senki és semmi nem fog eltéríteni mind addig, míg a m. t. közgyűlés bizalmát bírjuk.

S e fogadalomszerű kijelentéssel bezárván a múlt 1903—4 évről szóló jelentésünket, tisztelettel kérjük au-nak szives tudomásul vételét.

A választmány gazdag múlt évi működéséről be-számoló jelentést a közgyűlés örvendő tudomásul vette; az elnökségnek, a tisztikarnak és az egész választmány-nak hálás köszönetét és teljes elismerését jegyzőkönyvébe iktatta, ugyszintén a vál jegyzőnek is köszönetet szava-zott a jelentés gondos megszerkesztéséért.

A közgyűlés ezután egyhangú lelkesedéssel elbatá-rozta, hogy ugy a lefolyt évről, mint jövő működéséről ezentul már *évkönyvet* fog kiadni, melynek szerkesztését az elnökségre bízta.

A közgyűlés meghallgatván még az 1866 ban kelt s 1889-ben módosított eredeti alapszabályokat, egyhan-gulag elhatározta, hogy — mivel a viszonyok ma már jelentékeny módosításokat kívánnak — új alapszabály-tervezet dolgozandó ki, melynek kivitelére az elnökséget és 4 vál. tagot kért fel

Az ekként megalkotandó tervezet egy új, külön e czélra egybehívandó közgyűlésen fog elfogadás végett fel-olvastatni.

Az árvák gondozóikkal bevonulván a terembe, hoz-zájuk *Baksay* István titkár intézett szívhez szóló szép buzdító beszédet, mely után az árvák nagy boldogan vo-nultak *Samarjay* Jánosné elnök vendégszerető házához, a hol pompás oszonnával látták el őket.

Ezzel a tárgysorozat kimerülve, a közgyűlés az elnök lelkes és őszinte éltetése közben bezárult.

Jó kezekben van a gyermekmentés és az árvák sorsa ott, a hol ilyen apostolai vannak, mint a „Rima-szombat és Vidéke jótékony nőegyesületében!”

Teljes elismeréssel hajtjuk meg lobogónkat *Samarjay* Jánosné elnök és szépséges gárdája előtt!

Lapunk mai száma az ünnep miatt

kivételesen szerdán — Péter-Pál napján — jelenik meg, s utolsó e félévben.

Felhívás és kérelem. Lapunk jelen száma az utolsó e félévben; tisztelettel felkérjük azokat, kik az előfizetési díjjal hátralékban vannak, hogy az össze-get július hó 1 éig beküldeni sziveskedjenek, lapunk ba-rátait pedig kérjük a jelen félévvel lejáró előfizetésük megújítására!

Városi közgyűlés. Az 1904. évi június 30-ikán d. u. 1/23 óraker tartandó képviselőtestületi közgyűlés tárgysorozata:

1. A városi vendéglő és korosmaépületek újbóli bérbeadására vonatkozó árverési feltételeknek bemutatása
2. Az elhalálozás folytán megüresedett ügyészi ál-lásra vonatkozó tanácsi javaslat.
3. Csordás János által városunk ellen indított ren-des perének beszüntetéséről szóló tanácsi jelentés.
4. Institorisz Endre városi ügyész szabadságidő engedélyezése iránti kérvénye.
5. A jóváhagyott bordélyházi szabályrendelet bemu-tatása.

Előkelő vendégek. *Radvánszky* Béla báró koronaőr, v. b. t. t. és neje szül. *Tisza* Paula, Magyar-ország mai miniszterelnökének európai műveltségű, szép-séges huga f. hó 23-án a Rimaszombatba d. u. 2 óraker érkező vonattal ismét városunkba jöttek idősebbik fiok: *Kálmán* érettségi szóbeli vizsgálatának meghallgatására. Kisebbsik fiok: *Béla*, *Baross* Gyula és neje, *Batta* István és *Kiss* Lajos tanár-nevelők társaságában. A gondos, szer-ető szülők szemmel látható örömmel és meglepéssel hallgatták a szép készütségű ifju helyes feleleteit. Pedig a bizottság ugyancsak megtorgatta őt. Vizsgálata másik 2 érettségiző társával együtt teljes 3 óra hosszúig tartott s minden tárgyból jeles eredménnyel végződött. Vizsga vége tétel a Mozas vendégek *Loysch* Ödön igazgatónk és a tanári testület minden egyes tagjának elismerésü-ket és köszönetüket fejezve ki Kálmán fiok irányában 8 éven át tanusított jóindulatu fáradozásukért, a gömörme-gyei *muzeumba* hajtatott, a hol a muzeum páratlan tevékenységű igazgatója: *Fábray* János kalauzolása és szak-szerű magyarázata mellett élénk érdeklődéssel nézték meg a szépen gyarapodó tárgyakat s kivált a Tompa-szoba és könyvtár irodalmi kincseit. S aztán az esti 1/2 8-as vonattal utaztak el Sajó-Kazára, ősi családi ottho-nukba.

Jogász-estély. A helybeli ügyvédi kör folyó hó 25-én a kaszinó helyiségében pompásan sikerült köz-vaacorát rendezett. A közvaacorán megjelentek a kir. törvényszék és járásbírószág meghívott tisztviselői, élőkük Kubinyi Aladár tszéki elnökkel. A vacsora este fél kilencez óraker kezdődött és a társaság egészen a késő éjjeli órákig maradt együtt, mindvégig derült jó han-gulatban. A közvaacorának komoly színezetet adott azon sok életrevaló eszme, a mely itt felszínre került és a melyeknek megvalósítása társadalmunk közös érdeke. Az első felköszöntőt *Molnár* József az ügyvédi kör el-nöke mondotta a bírói karra, s különösen annak szeret-veztetelt vezérére Kubinyi Aladár, rögtön ezután Kubinyi Aladár emelt poharat, ékes szavakban és tar-talmas mondatokban éltetve az ügyvédi kart. Szellemes és gondolatokban gazdag felköszöntöket mondtak még dr. Ráróssy Gyula, dr. Stern Jakab, dr. Wein-berger Rezső, dr. Törköly József, dr. Musotter Miklós és mások. Az esti kitűnő sikere biztatás a jövőre nézve és reméljük, hogy ezek az összejövetelek még számos életrevaló eszmének és társadalmi mozgalomnak lesznek kezdeményezői.

Érettségi vizsgálat A rimaszombati egyesült protestáns főgimnáziumban az érettségi vizsgálatok f. hó 25-én véget értek. A még aznap megtartott záró-értekez-let eredménye a következő: jelesen érett 4 névszerint *Gömöry* Gusztáv, *Nagy* Imre, *Papp* Ferenc és br. *Radvánszky* Kálmán, jól érett 8, egyszerűen érett 22, egy egy tárgyból 2 hó mulva teendő javító érett-ségi vizsgára utasított 9, egy év mulva teendő ismétlő érettségire utasított 2. A vizsgálat folyama alatt orvosi bizonyítvány alapján visszalépett 2 ifju. Érettségire je-lentkezett tehát összesen 47 tanuló. Az eredmény — te-kintetbe véve azt a fontos körülményt, hogy a vizsgáló bizottság az írásbeliek alapján mind a 47 tanulót oda bocsátotta a szóbelire — eléggé kedvezőnek mondható. Annak a ténynek a kiemelése pedig, hogy a 47 tanuló között csak 16 volt olyan, a ki mind a 8 osztályt (az I. osztályban akkor 67-en voltak!) itt helyben járta ki, s hogy ezek közül 2 minden tárgyból jelesen, 5 pedig jól vizsgázott, bukni pedig egyetlenegy sem bukkott, ennek a nevezetes eredménynek a kiemelése a rimaszombati egy. prot. főgimnázium jó szellemének, helyes irányu műkö-désének, tanító és nevelő erejének legszebb bizonyossága és elismerése! Micsoda öröm és gyönyörűség volna az érett-ségi vizsgálat és annak eredménye, ha a tanuló ifjusá-gnak mai, beteges vándorlása megszűnnék! Ez a meg-szivlelendő tanulság szól a szülőkhöz és a lefolyt vizs-gálatok eredményéből.

Iskolatársak találkozója. A helybeli egy. prot. főgimnáziumban 1894-ben érettségi vizsgát tett ifjak július hóban fognak találkozni városunkban. Az összehívót *Glauf* Pál dr. városi főjegyző bocsátja ki, miután azonban több társuk hollétét nem tudja, lapunk útján kéri fel azokat, kik az 1894-ben itt érettségit tett ifjak felől adatokkal bírnak, ezeket hozzájuttatni szives-kedjenek.

Gyászbesz. *Ternyei* Jánost, a helybeli posta-és távirtdahivatal közszeretben álló főnökét mely gyász érte, a mennyiben édesanyja, a régi igazi „nagyasszonyok” tiszteletreméltó prototypusa: öv. *Ternyei* Tamásné szül. *Papp* Mária folyó hó 23-án csütörtökön Budapesten elhunyt. Ugyanott helyezték örök nyugalomra 24-én dél-után. — Dr. *Szalay* Pál, kir. tanfelügyelősségi tollnokot sulyos csapás érte, édes anyja, öv. *Szalay* Pálné f. hó 21-ikén Gyöngyösön történt halálával. Temetése 22-ikén ment végbe. Nyugodjanak békében!

Athelyezés a vasutnál. *Szivák* Emil hiva-talnok Tiszolczról Losoncra helyeztetett át.

Kaszinó-estély. Mult számunkban jelentettük már, hogy a kaszinóban jövő hó 2-ikán ismét társas összejövetel lesz. A belépődíj 1 korona. Külön meghívót a rendezők nem adnak ki, hanem e helyett falragaszok útján hívják meg a közönséget.

Közgyűlés. Rimaszombati és vidéke fogyasztási szövetkezete évi közgyűlését vasárnap — július 3-ikán délután 3 órakor a vármegye székházában tartja.

Záróünnepély. A helybeli államosított polgári leányiskolának ez évi záróünnepsége jóval tullelmedkedt a közönséges iskolai ünnepek színvonalán: valóságos irodalom és ének-művészeti ünnep volt az! Azzá emelték a pompás hangszínyozással és természetességgel, minden állapotos és színészi póz nélkül elmondott imák és szebb-nél-szebb szavakat. De kivált az intézet összes növendékei által elénekelt énekdarabok, melyek tárgyban, hangban, összetételben és zenei szerkezetben akkora változatoságot és oly tökéletes és teljes műveltséget nyújtottak a „Három Rózsa” nagytermét színültig megtöltő nagyközönségnek, hogy egészen természetesnek találtuk az elragadtatásnak azt a minden darab után fokozódó erővel előtörő megnyilatkozását, a melylyel a megjelent szülők és tanügyi barátok hálás elismerésüket akarták kifejezni elsősorban *Matolcsy Pál* el. leányiskolai igazgató, mint karnagy iránt. Most már kezdjük érteni azt, a mit megütközéssel hallottunk a minap, hogy t. i. miért mondott le 10 esztendő sikereiben gazdag működés után a főgimnáziumi dalkör további vezetéséről. Ily fényes eredményt a diákoknak cigarettától elrontott, tompa hangminősége mellett elérni lehetetlen. Új igazgatói állása idejét fokozottabb mértékben fogja szeptembertől lekötöni. Hát persze, hogy a diákoktól szabadult inkább, mint sem e kedves, figyelmes, szorgalmas dalos seregtől, melylyel ezuttal valósággal a koronáját nyerte el eddigi szép sikereinek. Az ünnepély sorrendje különben ez volt: 1. „Viharban.” Eneklük: a növendékek. — 2. Ima. Elmondja: *Kmethy Hermin IV.* o. növ. — 3. „Paris ifjai.” Eneklük a növendékek. — 4. Magyar szavalt. Szavaltja: *Herbst Anna III.* o. növ. — 5. „Erdők alól . . .” Eneklük: a növendékek. — 6. Német szavalt Szavaltja: *Jakovitz Ilona IV.* o. növ. — 7. „Szárnyat ölt fel . . .” Eneklük: a növendékek. — 8. Magyar szavalt. Szavaltja: *Varga Maria III.* o. növ. — 9. „A perczes.” Eneklük: a növendékek. — 10. Magyar szavalt. Szavaltja: *Singer Lenke IV.* o. növ. — 11. „A drótos tót.” Eneklük: a növendékek. — 12. Búcsúbeszéd Tartja: *Gasko Maria IV.* o. növ. — 13. Népdalok. Eneklük: a növendékek. — 14. Jutalmak kiosztása. — 15. Bezáró beszéd. — *A Baksay István*, kir. tanácsos lelkes és tartalmas záróbeszédje után mindenki sietett elismerését és köszönetét kifejezni *Feketéné Otte Hedvig* volt igazgató, *Kathona Géza*, az új igazgató, az egész tanítói testület és *Matolcsy Pál* énekvezér előtt — A régi, érdemekben gazdag községi iskola búcsúja s az új, nagy reményekre jogosító állami polg. leányintézet bemutatkozója volt ez az ünnep. Mindkét alakban szép volt és jelentőséges. Jövő fejlődése elé hatványozott reményekkel nézünk! — Ott voltak *Druisner György* kir. tanfelügyelő környezetében a férfiak közül *Baksay István* kir. tanácsos, *Singer S. Leó*, *Törköly József* áll. el. igazgató, *Rábely Miklós*, *Dr. Veres Samu*, *Dr. Wallentinyi Dzsó* gondnoksági tagok, *Borsody József* nyug. kir. járásbíró, *Szakall Barna*, *Bérczy Elek*, *Dr. Vajda Gyula*, *Geduly Géza*, *Szomolnok Antal* stb., az egész tanítói testület *Kathona Géza* igazgató vezetése mellett és óriási hölgyközönség a szülők és érdeklődők köréből.

Gyászrovat Hosszu szenvedés után hunyt el folyó hó 23-án Pelsőczon Felsőkubinyi és Demjénfalvi *Kubinyi Emma* férjzett *Mutsinyi Repeckzy* Andrásné. Az elhunyt urasszonyt családján kívül kiterjedt előkelő rokonság és ismerősök, jó barátok nagy száma gyászolja. Temetése folyó hó 25-én nagy részvét mellett volt Pelsőczon — *Pelsőczy Hámos József*, az állami gazdaságok főtisztviselője folyó hó 23-án 52 éves korában Budapesten, a hol hosszabb idő óta orvosi kezelés alatt állott, meghalt. Az elhunytban a vármegyénkbeli Hámos család egyik szeretett tagját veszítette el. Temetése Budapesten nagy részvét mellett f. hó 25-én volt.

Kinevezések. *Ludvig Antal* aradi m. kir. kataszteri irattárt kezelő irodatiszt a helybeli m. kir. pénzügyigazgatósághoz földadói nyilvántartási biztossá, — *Batta János* rimaszombati lakos pedig a lugosi m. kir. pénzügyigazgatósághoz kataszteri irattárt kezelő irodatisztá neveztetett ki.

Könyvnyomdászok mulatsága A rimaszombati és losonczi könyvnyomdászok — mint már megírtuk — folyó hó 3-án délután, közös megegyezéssel a Széchenyi-kertben világpostával egybekötött játékonycélú táncmulatságot rendeznek. A mulatság — melynek tiszta jóvedelmét tudóbeteg könyvnyomdászok sanatóriuma alapjára fordítják — kedvező idő esetén bizonyára jól fog sikerülni, s felhívjuk közönségünk figyelmét a kedélyesnek ígérkező mulatságra s kérjük, hogy azon mennél nagyobb számban megjelenjen szíveskedjenek.

Birosági vizsgálat A rimaszécsi kir. járásbírósnál a szokásos hivatalos vizsgálatot dr. *Mészáros István* kir. ügyész mult héten tartotta meg, s a bírósági fogházat és a bűnügyi kezelést alaposan megvizsgálta.

Anyakönyvvezetők kinevezése. A belügyminiszter *Osváth Béla* körjegyzőt a zádorfalvi anyakönyvi kerületbe, *Kovács Béla* h. körjegyzőt pedig a szilicei anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezetővé nevezte ki.

Elismerés A helybeli egy. prot. főgimnáziumban lefolyt érettségi vizsgálatok befejezésével *Materny Lajos*, debreczeni ág. hitv. ev. főesperes-lelkész mint az egyházi főhatóságnak képviselője, *Jezsovic Károly* kir. tan. nyug. ev. főgimnáziumi igazgató pedig, mint a kormánynek képviselője egyaránt teljes elismerésüket és megelégedésüket fejezték ki a gimn. hazafias, magyar szellemű és a tanári kar nevelői és tanítói működésének kiemelkedésével. *Samarjay János* földbírtokos mint az iskola igazgató tanácsának buzgó képviselője és az ifúságnak lelkes barátja az igazgató tanács-, *Loysech Ödön* igazgató pedig a tanári testület nevében mondtak köszönetet az elnöknek és a kormányképviselőnek lelkiismeretesen komoly és szigorú, de igazságos megítéléséért és jóindulatú elbírálásáért a tanulókat hallott feleleteinek. — **Ugy az elnök mint a kormányképviselő szombaton a 1/5-ös**

vonattal utaztak el városunkból, melynek szépségéről és fejlődéséről több ízben szintén elismerőleg nyilatkoztak.

Becslés. A földhitelintézet megbízásából — a város 400000 koronás kölcsönnyelétől kifolyólag — vasárnapitt volt *Kodolányi Antal*, az országszerte ismert kiváló gazdasági szakiro és *Szabó Elemér* városi tanácsos kísérletében megtekintette a város tulajdonát képező erdőket s azok állapotáról és gondozásáról igen elismerően nyilatkozott, — a becslés után f. hó 27-én a kiküldött szakferfiú Budapestre utazott.

A helybeli róm. kath. paplak építése ügyében az arlejtést július hó 6-ikán tartják meg. Az építkezési tervet a miniszterium építész-mérnöke *Baumgarten E.* készítette s már most is lehet mondani, hogy az Erzsébetter egy igen csinos stílyszerű épületet fog nyerni azzal, hogy a mostani alacsony, szűk és meglehetősen szegényes kinézésű földszintes paplakra emelet húzatik s az épület külső része igen előnyös változáson megy át. Az építkezés július hó vége felé megkezdődik, mintegy 30000 koronába fog kerülni s még ez öszön tető alá kerül a ház.

Államsegélyes gimnáziumok A magyarországi prot. gimnáziumok sorozata az állam 1904-ik évi költségvetésben részletesen fel van tüntetve s kitűnik, hogy 22 iskola együtt 580000 korona államsegélyt kap. Az iskolák között a rimaszombati egy. prot. főgimnázium 32000 korona államsegéllyel szerepel.

Hirtelen halál. *Kovács József* 62 éves feleli lakos, f. hó 25-én a reggeli vonattal Rimaszombatra jött kópat vásárolni, melyet egy kisebb zsákban a hátán vitt ki a vasutállomásra, hogy azt hazaszállítsa. A jegyet is megváltotta már Feledre, s felakart szállni, amikor egyszerre hirtelen rosszul lett, összeesett és meghalt. Hulláját a megyei közkórház halottas házába vitték, s onnan Feledre szállították.

A „Tompa”-tér gondozása. A mostani „Tompa”-tér tisztogatása, seprése és rendben tartása tudvaleg a város terhére képezi, s régebben kérelmeztek is a kassai kir. főügyésznél, hogy a raboknak e munkára való felhasználását engedje meg. Most, miután a város e munkák költségeinek fedezéséről nem gondoskodhatik, újabb felterjesztést tett dr. *Mészáros István* kir. ügyész s ennek alapján a kir. főügy sz. megengedte, hogy a rabok az öntözésre és a tér rendben tartásához szükséges tisztogatási tendőkre kirendeltessenek.

Előselejtezés. A helybeli m. kir. állami mén-telepen — mint megírtuk — a selejtezés július hó 22-én fog megtartatni. Az előselejtezés folyó hó 28-án volt, melyre *Perczel Dénes* szadós, debreczeni id. osztályparancsnok folyó hó 27-én ideérkezett.

Adományok a „Fehér-kereszt” részére. A „Fehér kereszt” egyesület pénztáruka és elnöksége lapunk útján is hálás köszönettel nyugtázza a jolsvai takarékpénztár 20 koronás, a gömörme győi nép- és iparbank 10 koronás és a nagyörcezi népbank 5 koronás adományát.

Jutalmak A helybeli állami polgári leányiskola záróünnepélyen *Kathona Géza* igazgató buzdító beszédjének kísérletében szorgalmukért és jó maguk viseleteért könyvjutalmat kaptak: *Mariássy Erzsébet*, *Szabó Lenke*, *Szkalos Aliz*, *Technovszky Anna I* osztálybeli, *Kollár Irma*, *Szakall Lenke II-ik* osztálybeli, *Kovács Maria*, *Legendy Maria*, *Szova Ilona*, *Varga Maria III* ik osztálybeli és *Szkalos Aranka IV* ik osztálybeli növendékek. — Az özv. *Káposztás Jozsefné* féle 20 koronás jutalomdíjat: *Ujváry Anna IV.* osztálybeli növendék nyerte el — Sokkal több derék leányka érdemelt volna még jutalmat, de — sajnos! — a tanári testületnek ez idő szerint több jutalom díj nem áll rendelkezésére. — Reméljük és hiszszük, hogy özv. *Káposztás Jozsefné* szül. *Zehery Julia* nemes és szép példája több követőre talál a jövőben.

Vadászkaland Könnyen végzetessé válható kalandja volt a barkai erdőségben *Gossler Béla* körjegyzőnek. Cserkészlet közben egy óriási medvét sebzett meg súlyosan. A vad sebével elmenekült, látni való volt azonban, hogy ily betegre löve, valami messzire nem juthatott; óriási véryomok jelezték utját. A körjegyző két erdőrt bízott meg tehát, nyomozzák ki a medvét s tegyék ártalmatlanná. A két erdővéd — apa és fiu — kutyával indult a nyomozásra. A kutya csakhamar ráakadt a medvére s erősen neki támadt. A medve a kutyára rohant, ekkor érkezett oda a két erdővéd. Rögtön a medvére tüzeltek, nyilván azonban rosszul találták, mert a feldühödött állat rögtön a vadászokra vetette magát s az öreg *Sirgelyt* maga alá törte s kezdte tépni és vágni. A fiu látván az apa veszedelmét, a helyett, hogy újra töltött volna, az izgalom hevében késsel ment a medvének s három szurást ejtett a hátán, de a kétségbeesett viadal tartott tovább. Az öreg már eszméletlenül hevert, a fiu is több sebből vérzett, a legválságosabb perczben érkezett oda egy harmadik erdővéd, a ki végre két lövéssel leterítette a medvét. — A sebesülteket dr. *Vajner Károly* derői körorvos vette ápolás alá s az apán nem kevesebb, mint huszontöt sebet talált, míg a fiut gyomra táján tépte meg a vadállat. Tapasztalt vadászok előtt is bámulat tárgyat képezte a harmadfél méter hosszúságú óriási vén himmedve. („P. H.”)

Halál a vonaton. Vasárnap reggel a Fülel felől Budapestre haladó vonat egy másodosztályú fülkéjében egy uriasan öltözött férfi hirtelen rosszul lett és pár percz múlva meghalt. A nála talált írásköböl megállapították, hogy *Frommer Aladár* a neve és nyers botfa kereskedő Pelsőczról igyekezett a fővárosba, de a vonaton elérte a halál. — Valószínű, hogy szívizélhűdés ölte meg.

Két gömöri születésű orvos alkotása. Fővárosunk egy minden tekintetben kiváló közegészségi intézménnyel lett gazdagabb, midőn június 22-én megnyílt az István-uti sanatórium és vizgyógyintézet — *Rózsaffy Alajos* rendőrőorvos, a rimaszombati születésű *Dapsy Viktor* dr., ki *Réczy* egyetemi professzornak kilencz évig volt tanársegédje és a rozsnói születésű dr. *Szabó Károly* orvosok alapították meg ezen nagyszerű új intézményt, miután előbb alaposan tanulmányozták Európa legelsőrendű hasonló gyógytelepeit. Nevezetesen dr. *Szabó Károly*, a ki pár évig tartózkodott néhány nagybírt intézetben, többek közt Manheimban s mint tanársegéd is működött dr. *Lahman* mellett Drezdában, dr. *Ludvig* mellett Berlinben, dr. *Metzger* mellett Amsterdamban és dr. *Gedich* mellett Hágában s így alkalmá volt eme világhírű specializták módszereivel alaposan

megismerkedni és nagybecsű tapasztalatokat gyűjteni. Ezeket, a mi a felszerelést, eszközöket, műszereket stb. illeti, érvényesítette is már az új sanatóriumnál, melynek berendezése dr. *Szabó* tervei szerint készült, a ki a két évig épülő sanatórium építkezését is ellenőrizte. Dr. *Dapsy* Viktor földink, a néhai *Dapsy Vilmos* kuriai bíró unokája, ki mint jeles műtő sebész a sebészeti osztályt vezeti és személyes felelőssége mellett ellenőrzi az orvosi és ápolói személyzetet dr. *Szabó Károly* a vizgyógyintézet és svéd tornászati osztályát vezeti, mely körül még négy más szakmabeli állandó intézeti orvosok segédkeznek. A sanatórium teljes kényelemmel és minden igénynek megfelelően van berendezve. Leírása a következő: „Budapest egyik legregebb és legegészségesebb helyén, a városi keleti oldalán, vonul végig a Hungária-körutnak, a főváros e leghatalmasabb vonalának, a Csömör-ut és Erzsébet királyné ut közö eső szakasza. Ott, hol az István-ut beletorkollik, e hatalmas vonalba emelkedik gyönyörű, mintegy másfélholdas park közepén, az „István-uti Sanatórium és Vizgyógyintézet” impozáns épülete. Fekvése tehát a lehető legelőnyösebb, mert a főváros bármely pontjáról 20—25 percz alatt kényelmesen elérhető és mégis mentve van a főváros zajától, nehézkes sűrű atmoszférájától; ugy, hogy a betegek valóságos üde, öndus falusi levegőt szívhathnak magukba. — A sanatórium a modern vívmányok, a legfejlettebb terapeutikai és hygiéniai eredmények teljes figyelembevételével épült. — Az intézet két épületből áll. Egy két emeletes díszes épületből és egy magas földszintes villából. Ez utóbbiban mérsékeltbb igényű betegek főtételére szánt, kényelemmel berendezett szobák állanak rendelkezésre. A főépületben a tulajdonképeni intézetben, 38 tágas, magas, előkelő izléssel berendezett betegszoba, ebédlő külön férfi és női társalgó, zongoraszoba és írószoba, meg hatalmas arányú télikert áll a vendégek rendelkezésére. A földszinten van a világos és igen tágas tornaterem, mely a svéd tornászati és testgyenyészt legmodernebb eszközeivel van felszerelve. A magas földszinten van jobbról a vizgyógyintézet női osztálya, balról annak férfi osztálya; mindkettőben külön szénsavas, villamosvíz, villamosító, fényfürdők, külön dörzsölő és pakkoló helyiségek, külön massage szobák vannak elhelyezve. A fél emeleten, a szórakozásra szánt helyiségeken kívül, a tanárok és az orvosok fogadó szobája, a rendelő szobák, a könyvtár, a laboratórium és az intézeti orvosok lakóhelyiségei vannak. A betegszobák előtt és az egész épület udvari részén mindenütt tágas és világos üvegezett folyosók vonulnak végig, melyek az egésznek rendkívül derűs barátságos képet adnak. A második emeleten van a napfürdő. Az egész épület légfűtésre van berendezve és villamossal világítva. Lift és telefon rendelkezésre áll. Van az intézetben két szép műtőterem, külön altató és sterilizáló helyiségekkel, meg Röntgen kamarával ellátva és a legmodernebbül felszerelve. Az egész intézetben mindenütt a gyakorlatiasság és a szolid elegancia tükröződik vissza. — Az intézetben rendelkezésre álló szobák árai azok fekvése és minősége szerint, ellátással és orvosi felügyelettel együtt, 10—20 korona között változik.

Takaromány, tűzifa- és szalmaszállítás A miskolczi kereskedelmi és iparkamara ért-siti az érdekelteket, hogy a magy. kir. pozsonyi honvédkerületi parancsnokság a jolsvai honvédszállójai részére szükséges 100 mm széna 120 mm zab, 135 mm szalma és 250 mm tűzifa szállítására pályázatot hirdet. Ajánlatok folyó évi augusztus hó 8-ig a jolsvai honvédszállójai kezelőtiszt irodájában nyújtandók be.

Nyugtázás. A rimaszombati polgári olvasókör ifjúságának, június hó 19-én megtartott nyári táncmulatságának végleges lezárolásánál az eredmény a következő: Összes bevétel . . . 349 kor. — fill. Összes kiadás . . . 207 kor. 91 fill.

Tiszta maradvány 141 kor. 09 fill.
Felülfizettek: *Frank Menyhért* 8 kor., *Kusiner Vilmos* 5 kor., *Fodor Emil*, *Dr. Weinberger Rezső* 4—4 kor., *Dr. Krausz Gyula*, *Dr. Lichtschein Adolf*, *Dr. Cziner Miksa*, *Medveczy Sándor* 3—3 kor., *Dr. Veres Samu*, *Schulhof Pál*, *Ifj. Dr. Institórisz Endre*, *Komáromy Géza* 1d., *Rábely Miklós*, *Gábris Barnabás* 2—2 kor., *Szabó József* mészáros, *Barányi György*, *Krajcsi Ede*, *Krajcsi József*, *Farkas Béla*, *Tomcsányi Gyula*, *Boeczko Dániel*, *Riehányi Gyula*, *Samarjay János*, *Steiner Bernát*, *Szabó István* mész., *Dr. Löcherer Tamás*, *Id. Baksay József*, *Tarjányi Béla*, *Knapp Leopold*, *Geduly Géza*, *Holländer Lajos*, *Matécska János* 1—1 kor., *Jellinek Jakab* 60 fill., *Szabó József* tkv., *Rakottay Danó* 50—50 fill., *Ruska R-zs.*, *Rakottay Lajos*, *Bőd Imre* 40—40 fill., *N. N.*, *N. N.* 20—20 fill. — Melyért a t. felülfizetőknek hálás köszönetét nyilvánítja a polg. olvasókör nevében: *Gábris Barnabás*, pénztárnok.

Hirdetés.

Rimaszombatban, **Jánosi-utca 38. sz. alatt** a vásártérhez közel fekvő emeletes házban az emeleti lakás **azonnal bérbeadó**; de maga az egész ház, tágas udvar, rendezett gyümölcsös és veteményes kert **szabad kézből örök áron eladó**. **Szerényi János**

Hirdetmény.

Mely szerint **VERNAR** község volt urbéres községe részéről közhírré tételik, hogy a tulajdonát képező 152. hrsz. alatti bevezetett

korcsmaépületet,

udvar, istálló, fészterrel és állással; továbbá a 17. hrsz. alatt levő

vizi malmot,

udvar és istállóval, valamint vizi árok, vizi művei és vizi jogositvánnyal együtt folyó évi **július hó 20-ik napjának** délelőtt 10 órájkor Vernár község közházánál tartandó nyilvános árverésen **el fogja adni**, mely árveréshez a venni szándékozók tisztelttel meghívotnak. — Kikiáltási ár 14000, szóval tízezer korona.

Az árverési feltételek Vernár község közházánál a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Vernár, 1904. június hó 19-én.

A „Tompa“-szállodában
Gede István vendéglős kitűnő minőségű **putnoki ó-bort** — utczán át kimérve — literenként 30 krért árusít. 22—*

2721.—1904. sz. — Rozsnyói járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

A lemondás folytán megüresedett **sziliczei körjegyzői állás** betöltésére pályázatot hirdetek. — A körjegyzőség Gömör-Kishont t. e. vármegye rozsnyói járásában Szilicze székhelyvel. Szilicze és Borzóva községekből áll. Ezidő szerinti javadalmazás 900 kor. törzsfizetés, 200 kor. lakbér és 200 kor. irodai, uti és küldönzdíj átalány.

A megüresedett körjegyzői állás betöltésére az 1886. évi XXII. t. cz. 68. és 83. §§ ai alapján a tisztújítások határidejéül Szilicze községben a községi bíró házában f. **1904. évi július hó 22 ik napjának déle 10 óráját** tűzöm ki, és felhívom a pályázni szándékozókat, hogy törvényszerű képviseletüket igazoló eredeti okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám július hó 21 ikéig terjesszék be, vagy pedig a választás napján dé. e. 9 óráig a választást megelőzőleg a helyszínen nyújtsák be.

Rozsnyó, 1904. június hó 24.

Nagy főszolgabíró.

A rimaszombati conservgyár

részvénytársaság megvesz minden mennyiségben kerti- és erdei **szamócszát**, kerti- és erdei **málnát, zöld diót, meggyet, uri gombát és ringlót.** Felkéri a termelőket, hogy szobeli vagy írásbeli ajánlataikkal a gyárvezetőséget felkeressék. 4-4

Eladó hordók.

Egy drb 167 és egy drb 169 liter űrtartalmu egészen új boroshordó eladó. **Kinél?** Megtudható e lap kiadójánál

Hirdetmény.

3-3

1500. sz. — **Putnok** nagy község határában fekvő „Tetűsor“ dűlőre vonatkozó telekjegyzőkönyveknek az 1904 évi január 18-án kelt 15700—902 I. M. számú igazságügyminisiteri rendelet értelmében történt kiigazítása befejezést nyervén, ezt a tornallyai kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság azon figyelemzetéssel teszi közhírré, hogy mindazok, a kik a telekkönyv kiigazítási eljárás folyamán a tényleges birtokosok nevére felvett ingatlanokra nézve tulajdoni igénynyel bírnak, hogy ebbeli igényüket 6 hónap alatt, a melynek utolsó napja **1905. január 10-ike** az 1893. évi 19661 I. M. számú rendelet értelmében az illetékes birtokbíróóságnál tulajdoni per útján érvényesíthet; egyszersmind felhívotnak, hogy keresetüknek beadását az érintett záros határidőn belül a telekkönyvi hatóságnál annál bizonyosabban jelentsék és igazolják, mert a hat havi hirdetményi határidő után indított vagy a telekkönyvi hatóságnál ezen határidőn belül be nem jelentett tulajdoni per annak a harmadik személynek, a ki időközben az illető ingatlanra vonatkozó nyilvánkönyvi jogot szerzett, joghátrányára nem szolgálhat, —

továbbá felhivatnak mindazok, a kik az előző bekezdésben nem érintett eseten kívül az eljárás és ennek folyamán történt bejegyzések vagy a bejegyzések átvitelének mellőzése következtében magukat jogaikban bármely irányban sértve vélik, e tekintetben a felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz ugyanazon határidő alatt nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az említett bejegyzéseket csak a törvény rendes útján és csak időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg és az át nem vett bejegyzések utólagos átvitelét is csak ily jogkövetkezmény mellett követelhetik.

Tornallyai kir. jbróság mint tkvi hatóság, 1904 június 7-én. **Basilidesz**, kir. aljbíró.

Hirdetmény.

1356. sz. — A tornallyai kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **kir. kincstár** s érdektársa végrehajthatóknak **Német József** végrehajtást szenvedő elleni 190 korona és 19 kor 92 fill. követelések és jár. iránti végrehajtási ügyében a bánrévei 16 sz. tjkvben A. 1. sor. 17. hrsz. alatt felvett s Német József, Kedves István, Kedves Maria, Kedves Rozália és kisk. Kedves-Lajos nevére álló 19. ö. i. számú házra a végrehajtási törvény 156. § alapján az árverést 640 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1904. évi július hó 30-ik** napján délelőtt 8 órakor Bánréve község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság Tornallyán, 1904. május 27.

Basilidesz, kir. aljbíró.

Hirdetmény.

1172.—1904. sz. — A tornallyai kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Dr. Dienes Gyula** ügyvéd, mint vb. **Kiszely József** putnoki kereskedő esődtömeggondnokának bírói önkéntes árverés iránti ügyében a Kiszely József nevére álló és a putnoki 78. számú tjkvben A. + 6. sor. 1289. hrszám alatt foglalt szöllőre 1000 korona s a putnoki 435. sz. tjkvben A. 1. sor 1509. hrsz. a felvett pénzére 100 korona, — valamint a dienesfalai 382. sz. tjkvben A. + 1. 2. sor 518., 519. hrsz. a felvett szőlőnek B. 7. alatt Kiszely József nevére álló részére 100 kor. becsértékben ezennel megállapított kikiáltási árban az önkéntes árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1904. évi július hó 20-ik napján délelőtt 9 órakor** Putnok község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverelni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. törvényzikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminisiteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. jbróság, mint telekkönyvi hatóság.

Tornallyán, 1904. évi május hó 10-ik napján.

Basilidesz, kir. aljbíró

Hirdetmény.

A tornallyai kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság ezennel közhírré teszi, hogy **Lőkös István** végrehajthatóknak **Halászi József** és **neje** végrehajtást szenvedők elleni 308 korona 48 fillér tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a heti 5 sz. tjkvben A. 3., 4. sor. 24. és 207. hr. szám alatt foglalt és özv. Halászi Sándorné, Tóth Zsófia, Halászi János, Halászi József és neje Molnár Apollónia nevére álló 4. ö. i. sz. ház, udvar és legelőtérből álló ingatlanra a végreh. törv. 156. § a alapján az árverést 704 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1904. évi augusztus hó 18.** napján délelőtt 9 órakor Hét községben a bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. törvényzikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt Igazságügyminisiteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. törvényzikk 170. § a értelmében bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Tornallyai kir. jbróság, mint telekkönyvi hatóság 1904. évi június hó 10-én.

Basilidesz, kir. aljbíró.

Rozsnyói vasas gyógyfürdő és hidegviz-gyógyintézet Rozsnyón (Gömörm.)

Vasas hidegviz-gyógyfürdő, klimatikus gyógyhely.

Fekszik 400 méternyire a tenger színe fölött; a szelek ellen teljesen védett, kies fekvésű csucsonyi völgyben, az 1290 méter magas Pozsáló vagy Ökörbegy alján, a várostól 20 percznyire. Pormentes levegő, gondozott sétányok, villamos világítás, föltűnően olcsó árak, vasut-, posta- és távirdaállomás, a várossal telefon összeköttetés.

Elő- és utóidényben 30 százalék engedmény.

Nagy kirándulóhelyek: dobsinai jégbarlang, aggteleki csepkköbarlang, szádellői völgy, krasznahorkai vár stb. Prospektussal és felvilágosítással készséggel szolgál

a fürdőigazgatóság.

Dr. Hajcsi Sándor, fürdőorvos

Feymann László, fürdőigazgató.

7-*

FLEISCHER és TÁRSA

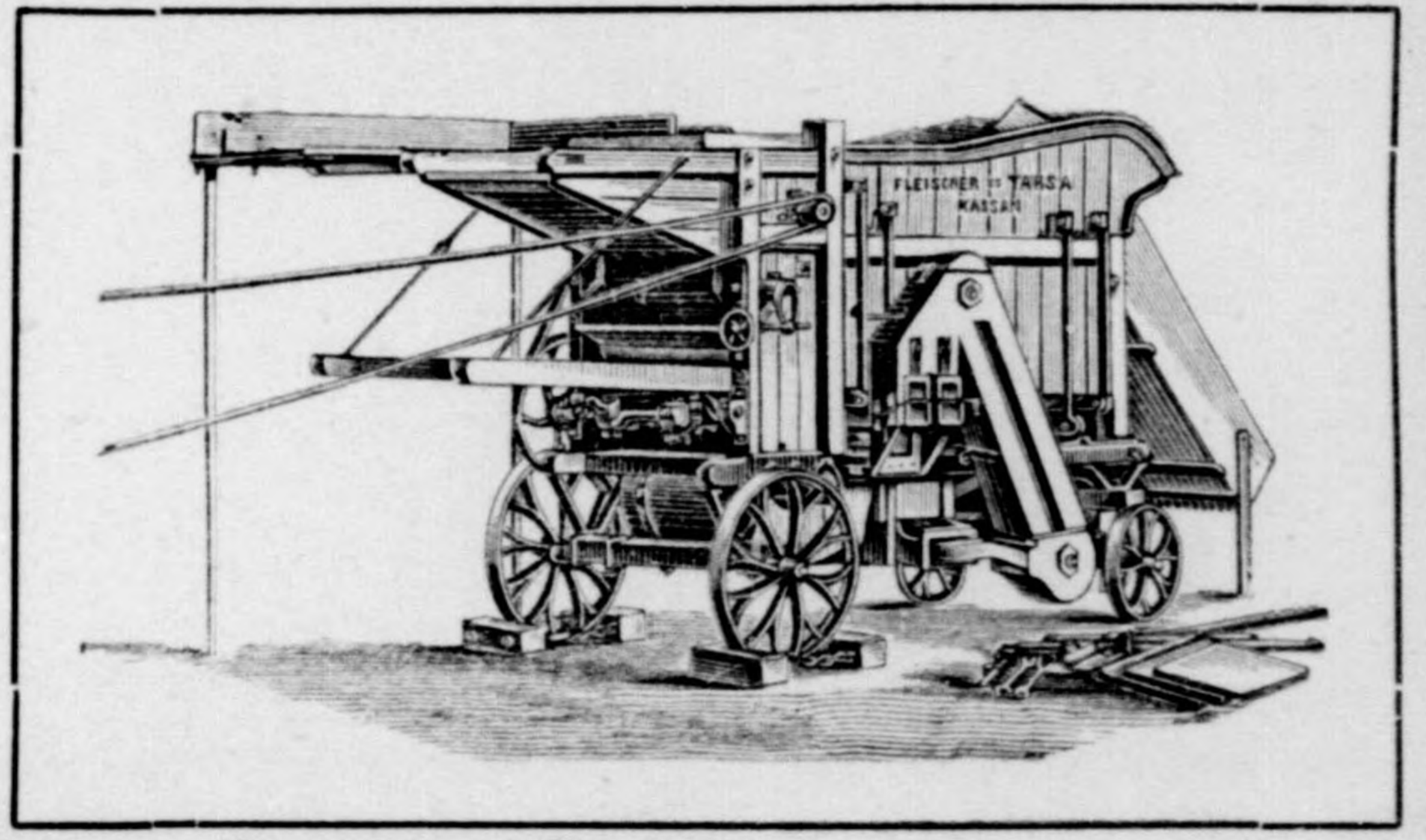
gépgyára és vasöntődéje Kassán, Vám-utca 11. szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemeltartásával czélszerűen s gondosan gyártott jöhrnevé gépeit a **nyári idényre**, nevezetesen:

Cseplőkészleteit könnyű járással járgány vagy gőzmozdony általi hajtásra.

Kézi cseplőgépeit, járgányhajtásra is alkalmazva, szalmarózó készülékkel vagy anélkül. **Backer- és magtár rostáit**, továbbá mindennemű **szivattyukat, gőzgépeket és gőzkazánokat, szeszgyár-berendezéseket**, m. p.: **Henze-főzők, kavaró készülékek, malata- és burgonya-zúzókat, malom berendezéseket** stb. 3-6

Gépgyárunk gyártmányainak **jelentékeny készletét tartjuk állandóan** **Gazdasági gépeink képes, valamint öntődének gyártmányai árjegyzékét ingyen és bérmentve küldjük.**

Irodatulajdonosok figyelmébe!

Alkalmi vétel útján nagyobb mennyiségű, **kiválóan finom, szép fehér, fa-mentes irodai és fogalmazó papirost**, továbbá **különbéle boritékokat** vásároltam, mely körülmény folytán **rendkívüli olcsó árban** árusíthatom irodai papírjaimat. — Felhívom a mélyen tisztelt irodatulajdonosok figyelmét e kedvező alkalomra és kérem szives megrendelésüket. — Mintákkal és árajánlattal szivesen szolgállok.

Ajánlom továbbá irodáknak az **OPTIMUS** sokszorosító készüléket, mely felülmul minden eddig készített sokszorosítót, rendkívül könnyű kezelhetősége, tiszta másolatai és olcsó ára miatt.

Ügyvédi nyomtatványokból nagy raktárt tartok.

Teljes tisztelettel

Ifj. RÁBELY MIKLÓS,
 könyv- és papirkereskedő Rimaszombat